

ukazu priségo storili Cesarju in vstaví. Vojakam je zdej sploh nagla sodba (Standrecht) napovedana, de kdor pobégne in v 24 urah prostovoljno nazaj ne pride, bo berž vstreljen. — Že dvakrat so peljali skozi Ljubljano za Benetke take balone, ki se bojo, z bombami prevideni, v zrak nad Benetke spustili, kjer se bojo razpoči in kamor bojo padle, vse pokončale. Ti baloni so nova znajdba za take mesta, do katerih se po drugi poti blizo ne more, kakor po zraku. Benetke se bojo zdej mógle podati, če nočejo po téh bombah razdjane biti. — Tisti 2 kompanii, ki ste marširale unidan proti Kamniku, kjer so se Madžarskih pobegunov bali, ste prišle kmalo nazaj, kér ni bilo od Huzarjev ne duha ne sluha. — V petek so prišli Ljubljanski škof in knez iz Dunaja domu. — Zdej je še le rés, kar je unidan „Novičar“ oznanil zastran gosp. Babnikove tiskarne pravde. Razsodo zoper gosp. pisatelja Babnika, izrečeno v Ljubljani v tiskarni, od gosp. Bernbaherja začeti pravdi je 20. dan t. m. vikši sodništvo na Dunaji ovèrglo. (Slov.)

Novičar iz mnogih krajev.

Jakin (Ankona), imenitno Papeževo mesto s terdnim gradom nad jadranskim morjem, se je po hudim bombardiranji 18. dan t. m. zvečer naši armadi vdal, ki je drugi dan mesto in terdnjavo posédla. S premago tega mesta je Papežu posestvo Rimske dežele spet gotovo, avstrijski vladi pa je oblast na jadranskim morji vterjena. Avstrijska armada je zdej v Livorni, Firenci, Bologni in Jakinu. — Rim še ni v oblasti Francozov, kakor je unidan „Novičar“ povédal; še zmirej terpi huda vojska in bombardiranje med Rimci in Francozi. — Spet gré govórica, de bo zdej in zdej mir med Sardinci in našim cesarjem dogotovljen, in de bojo Sardinci 60 milijonov lir odškodovanja plačali. — Iz vojske na Ogerskim je prišlo te dni več oznanil, de je naša armada, zedinjena z rusovsko, v več bójih puntarje premagala, pa od velike pglavitne vojske dozdej še ni bilo nič slišati. — Rusovskega cesarja, ki je 15. t. m. v Dukli v Galicii svojo armado ogledoval, pričakujejo vsaki dan na Dunaji. — Turki v Serbii se práv dobro zastopijo z Madžari in práv pridno barantajo ž njimi; še le unidan so — kakor „der österreichische Volksbothe“ pové — 200,000 kôs za černo vojsko od njih — se vé de práv dragó — kupili. Madžari dobivajo od te strani, kar koli potrebujejo. — Neki Polje, Mieroslowsky po imenu, je prevzel vodstvo Badniške republikanske armade. — Gotovo je, de se bo naša armada tudi v Vorarlbergu (na Tiroljskim) postavila zoper prekucije, ki se v bližnjim Nemškim godé. — V Parizu bi se bil 18. dan t. m. kmalo spet nov punt vnél; ali vlada s pomočjo narodne straže in armade je puntarje prehitéla, mesto Pariz berž v obsédo djala, in nektare poslance državliga zbora zapreti ukazala. Glava te stranke, ki ni zadovoljna s sedanjim vladarstvom — Napoljonam in ministerstvom — in ga torej prekucniti hoče, je poslanec Ledru-Rollin, ki jo je pa pobegnil, ko je vidil, de to pot ne bo iz te móke še nič kruha. — Namesto naših sedanjih debelih in cunjatih banknotov po 1 in 2 goldinarja bojo prišli novi tanjki, lični. Prihodnji mesec bojo začeli tiste po 2 gold. nazaj jemati in pokončovati. — Z veseljem oznamimo, de so naš Cesar dovolili, de se ima po vsih deželah našiga cesarstva straža za varnost iz konjиков in pešcov napraviti, ki se žandarmarija imenuje; v vsim skupej ima ta straža iz 13 regimentov obstati, en regiment pa iz 1000 móž. Še zdej se spomnijo ljudjé, kako neizrečeno koristni so bili konjiki žandarji pri nas pod Fran-

cozam, de je človek smel denar na roki po gojzdu nêsti in se mu ni bilo bati, de bi ga bil kdo obropal. Posebno po deželi že davnej zdihujeje ljudjé po taki straži. De bi se pač kmalo vstančila.

Kratkočasnica.

Neka kmetica se lanjsko jesen pritoži, de se je lan grozno slabo obnesel in de je silno kratek. „Nič ne marajte mati“ — ji njena hčerka reče — „za otročje srajce bo že dosti dolg.“

Na znanje

Gosp. Oparnik, doveršeni pravnik v Ljubljani, nam je razodel, de je on prevzel delo, iz dozdej izdanih listov Slovenije za slovenski slovník manj znane besede izpisati. Odbor slov. društva v Ljubljani.

Pogovori vredništva.

Vaš dopis, častiti gospod! zastran »zamaknjene na Janežki Gôri« smo prejeli, pa nam ne boste zamerili, de ga ne denemo v »Novice«, kér se s takimi praznimi rečmi ne moremo pečati. De 14 lét staro dekle ni goljufica, kakor je po mnogih skušnjah več taci zamaknjenih, Vam hočemo verjéti, — de pa nič družiga ni, kakor bolna reva, kateri se v magnétiškim spanji mnoge reči sanjajo, to nam pa morate Vi verjeti. Vsi čeravno čudni prikazki, ktere ste nam popisali, so taki, kakoršni so večidel pri vsih taci zamaknjenih, in nam poterdijo njeno bolezin pod močjó živalskiga magnetizma. Kdor pozná lastnost človeških čutnic (Nerven) v zdravim in bolnim stanu, — kdor pozná neizrečeno moč elektro-magnetizma, ta ne bo podlagal takim prikazkim nobenih svetih in čudežnih reči, ktere si le lahkóvéni ljudjé domišljujejo in ktere so v nekdanjih tamnih časih toliko bolj verjeli, kolikor manj je bila moč elektromagnetizma znana. Če bi bil kdo nekda ljudém pripovedoval, de zamore iz Ljubljane na Dunaj v eni sekundi kakošno oznanilo poslati, bi ga bili ljudjé ali kot širokoustnika spodili, ali pa mu čudodelno moč pripisovali — in dandanašnji letajo oznanila iz Laškiga na Dunaj in kamor koli bodi v malo sekundah ali trenutjih sémtertjé po telegrafu, kteriga poleg železnice vidimo! Čuda božje rés vidimo, kamor koli se obrnemo, in vsaka travica je polna časti Vsiga-močniga, — ali »kdor velí, de vé, kje je ena duša ali druga rajncih, ali pa koliko svetih maš potrebuje i. t. d., ta je praznovérec, in ni za prašati, ne za poslušati, naj si bo babéla ali déd« — beremo od »krive vére« v neprecenljivih »Drobtinah«, ki na dalje ravno tam pravijo, de »ljulka so take zmote na njivi svete vére, ki pšenico dobriga nauka dušijo, de se verje, kar ni nič«. Kér skušnja učí, de večí del zamaknjenih so mlade ženske (od starih babic se nič kaj taci ne sliši), že to očitno kaže, de posebni naklon v magnetiško spanje in sanjanje izvira 1) iz preobčutljivih bolnih čutnic (krankhaften Nerven), 2) iz na eno ali drugo vižo razbeljene domišljije (erhitzter Phantasie durch Vorstellungen aller Art, auch moralischer), ktera človeka dostikrat takó zmeša, de clo obnorí, in de mu vedno ali nebeske reči ali pa peklenške pošasti po glavi blodijo, kar zdravniki »demonomania« imenujejo, in 3) iz ali pervikrat zbujenih ali sicer zdraženih telesnih organov, kterih pa tukej posebno imenovati nočemo.

Z osébamí taci lastnost zamore zvedeni magnetikar storiti, kar koli hoče, de se poslušavci in gledavci zares čudijo, — pa tudi brez magnetikarja se čudovito obnašajo, dokler ta bolezin terpi. Vsak sam lahko spozná, de so v taci okoljšinah goljufii vrata široko odperé, čeravno nočemo réči, de bi bila vselej goljufija vmes; bolezin in magnetizem sta pa vselej. Lepo povestico bi zamógli iz Dunaja povedati od nekiga zamaknjeniga pa starejiga dekleta, ki smo jo lani sami doživeli — pa pustimo te reči, de Bogá ne žalimo! Novice so se vedno potegovale za véro in za slavo pobožniga življenja, in so zmirej čedne in čiste bile in take bojo tudi prihodnjič. Prazne in krive vére pa nikdar ne bojo podpirale, marvečjo na vso moč zatirovale, kolikor to v njih namen sega; zakaj naša katoljška véra nam je sveta reč in čast in hvalo vselej skazujemo pravi pobožnosti, nikdar pa krivi véri, hinavstvu in tercijalstvu. Vi, častiti gospod! ste v tém gotovo z nami enacih misel. Stém odkritosérčnim pogovorom opravimo enkrat za vselej vse »zamaknjene« s terdnim prepričanjem, de take bolezní veliko hitrejši jenjajo, če se bolnice ne dražijo in spodbadajo z radovednim ogledovanjem, prašanjem in počenjanjem vsake sorte.

Vredništvo.

Današnjimu listu je pridjan 24. dokladni list.